

út volna hatva a köztársasági eszmétől. Mindenki meg van róla győződve, hogy a mostani rendszeren változtatni kell, vagyis, hogy egy új köztársaságnak kell születnie. A háboru előtti s a mostani viszonyoknak nem szabad megmaradniok. Franciaországban remélik, hogy Briandnak, akit ma a legnagyobb diplomatának tartanak, nagy szerepe lesz az új Franciaország megteremtésében.»

És mi van a royalista mozgalommal? — kérdezem. «Nem tudom megítélni a hatalmát, az tény, hogy a háboru alatt erősen nőtt a befolyása. Lesz-e a royalistáknak annyi erejük, hogy a háboru alatt megnőtt szárnyaikkal a császárság ormára szálljanak, bizonytalan. Valamint az is kétséges, hogy ez a regime Philippe VIII. alatt fog bekövetkezni. Az orleansi herceg a háboru kitörése óta Angliában tartózkodik s a fanatikus royalisták egy percig sem kételkednek abban, hogy a háboru után helyreáll a francia császárság.»

Bármint legyen is, konstatálható, hogy Franciaországban a háboru után nagy takarítás lesz. Hogy milyen formában fog a reorganizáció történni, ma még talány, csak annyi bizonyos, hogy Poincaré csillaga lealkonyult.

Hollós György.

A fővárosi panamák.

— Nagy szerezmenndatás a pénzügyi bizottságban. — Vázsonyi és Bárczy a Zita-kórház és a Műszerüzem botrányáról. —

(Az «Alkotmány» tudósítójától.)

Budapest, szept. 26.

A főváros fejei neszét vették, hogy a képviselőházban alapos bírálat készül a budapesti közigazgatásról s a legutóbbi időben kisült panamákról.

Összehívták tehát hirtelen és szokatlan időben a pénzügyi bizottságot, hogy a mai uralkodó párt vezére, a szabadkőműves demokrata törzsfőnök és a polgármester nyilatkozhassanak a kellemetlen helyzetről, mielőtt a parlamenti támadás nyakukba zudulna.

Az elnöki székben dr. Bódy Tivadar alpolgármester ült, aki úgy Hézsér Árpádot, a Zita-kórház élelmezési tisztjét, mint Dénes Gy. Aladár műszerüzemi igazgatót behozta a fővároshoz.

Vázsonyi mentő beszéde.

Már hetek óta folytonosan olvashatunk vádatokat egyes fővárosi alkalmazottak ellen, továbbá vádatokat, amelyek általános gyűjtőfogalom alatt a város háza ellen intéztettek. Mindenki hozzászól ezekhez a kérdésekhez, minden extraneus teljesen jogosítva érzi magát arra, hogy kritikát gyakoroljon. Azt hiszem, hogy a dolgok ilyen állásában a legtermészetesebb, hogy hozzászóljunk ezekhez a kérdésekhez mi is, akik a város háza organumai vagyunk, elsősorban azok, akik a népesség bizalmából a városnak képviselőtestületét alkotjuk és ha a közgyűlés egybe nem ül, akkor a pénzügyi bizottságot, amely tulajdonképp kontrolja az egész közigazgatásnak, kell felhasználni, hogy a nyilvánosság előtt egyrészt számon kérjük ezeket az ügyeket, másrészt alkalmat adjunk arra, hogy felelős vezetőink ne csak hírlapi nyilatkozatok formájában kifelé a publikumnak, hanem itt közönlünk, nekünk és a közönségnek együttesen adjanak felvilágosítást.

Az első, amit hangsúlyozni kívánok, az, hogy ez a mód az ügy helyes elintézése és nagyon sajnálom, hogy eddig nem került ezen fórum elé. Az ügy helyes elintézése csak itt történhet, különben annak a felfogásnak adnánk tápot, mintha akkor, mikor visszaélések fordulnak elő, ezeknek a megtorlására nekünk idegen segítségre volna szükségünk. Továbbá, hogy az idegen segítség nélkül a visszaélések megtorlás nélkül maradnának. Az első kijelentés, amelyre szorítokom a magam és mindnyájunk nevére, az, hogy nem tartunk ott, hogy erkölcsi importra van szükségünk. Ha vissza-

elés fordul elő, nyugodtan intézem ezt a felszólítást mindenkire, nem forog fenn annak szükségége, — legalább így remélem — hogy idegen segítséghez kellene fordulni. Nem hiszem, hogy volna olyan bizottsági tag, akinek ha visszaéléseket hoznának tudomására, nem volna hajlandó mindent elkövetni, hogy ezek a dolgok megtoroltassanak. Én a magam részéről legalább jogosítva vagyok annak a kijelentésére — azt hiszem minden önhittség nélkül azon 22 évi működésem után, amelyet a városnak szenteltem — hogy senkinek a morális importjára nem szorultam soha. Nem teszek semmiféle szemrehányást azoknak, akik a visszaéléseket nyilvánosságra hozták, ellenkezőleg: köszönetet fejezem ki nekik. Ellenben azon adatszolgáltatókról beszélek, akik igen gyakran az alkalmazottak körében vannak és akik adataikkal nem azokat keresik fel, akik legalisan követelhetik a visszaélések megtorlását, hanem ezen mai módját keresik a visszaélések felderítésének.

Soha oly kellemetlen és fájó érzéssel nem szólaltam fel, mint midőn ez a kérdés került a bizottság elé. Valóságos torturát kell elszenvedniök heteken keresztül mindazoknak, akiknek bármilyen csekély szerepük van Budapest székesfőváros közgyűlésén, mert legyünk azzal teljesen tisztában, hogy mikor a Zita-kórháznak egy alárendelt közegét visszaélések elkövetésével vádolták, majd midőn később a műszerüzem igazgatója ellen emeltek vádat, a vádasközség nemcsak ezekre redukálódott és azokra, akik a szükséges kontrollt elmulasztották, hanem tovább ment — mindig az állítólagos vádak szerint megyek, mert akták nincsenek előttem és mint a fegyelmi választmány tagja se mehetek tovább a kritikában, mint amennyire tulajdonképp szabad és először az volt a vád, hogy alárendelt tisztviselő a kórházból hazavitt bizonyos dolgokat, ezt összefüggésbe hozták a város és az egész közgyűlés szellemével. Tehát e szerint mint közgyűlési tagok felelünk mindannyian azért, ha valamelyik kórházból az élelmezési tiszt hazavisz sonkát vagy zsirt! Nekem tehát ezentul őrt kell állanom az összes kórházakban, fürdőkben, mert ha valaki e helyekről valamit hazavisz, azért mint közgyűlési tag felelős vagyok. Az volt a másik vád, hogy a Zita-kórházra felügyelő tanácsnok ezen kórházból, bár készpénzfizetés ellenében, szerezte be bizonyos házi szükségleteit.

En erre nézve azt mondhatnám, hogy a botlások nem többet jelentenek, mint a bűnök. De a kórház-ügy tulajdonképpen alárendeltebb jelentőségű lett volna, mert a Zita-kórháznál más megjegyezni valója is lehetne a közönségnek, mint az, hogy egy segédtestet követett-e el vagy sem visszaéléseket, csináltak-e tortákat házilag, vagy nem. Ennél sokkal fontosabb kérdéssé nőtte ki magát a műszerüzem igazgatójának ügye. Ez a kérdés ismét oly természetű, hogy én akták nélkül véleményem mondani arról, mi történik, nem tudok. Egyik része az ügynek fegyelmi eljárás alatt van, másik része pedig büntető-eljárás tárgyát képezi. A vád szerint kétségtelen, hogy visszaélések fordultak volna elő.

Bocsanatot kérek, elsősorban, mielőtt az üzemekről általában szólanék, ki kell emelnem, hogy ez a műszerüzem tulajdonképpen nem is tartozik az igazi üzemek közé. Ez a műszerüzem nem közgyűlési határozatból keletkezett. Ez a tanács leg-sajátosabb alkotása.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatban taglalta azt, hogy nem állapítható meg a közgyűlésnek felelőssége ezért, ha ez üzemenél visszaélést követnek el: mi a közgyűlés felelőssége? A közgyűlés tagjai felelősök azokért a határozatokért, amiket a közgyűlésen meghoznak és felelősök azért, hogy felelősségre vonják-e azokat, akik kiderült hanyagság, visszaélés esetén megérdemlik a felelősségrevonást. Más felelőssége a közgyűlés tagjának nincs.

Olvastam, hogy a közgyűlés tagjai illegális befolyást gyakorolnak a tanács tagjaira. A polgármester ur e védelemből nem kér, e védelem a polgármestert úgy akarja odaállítani, mintha pendantja volna a fogoly pápának és ő a közgyűlésnek a foglya.

A közgyűlésnek e bevonása méltatlan és nem tudom, micsoda célokat követ. Köszönettel vagyok azok iránt, akik a visszaélést leleplezik s kérek a közönség köréből mindenkit, aki visszaélésről tud, hogy azokat hozza tudomásunkra, mert nincs érdekünk, hogy visszaélések ne lepleztessenek le, de az ellen határozottan tiltakozni kell, hogy amikor ilyen sajnálatos szenny kavarog, ami különben a háboruban nem valami különös dolog, mert másutt is előfordul, hogy itt mindig gyűjtőfogalommal a

vásosházáról beszéljünk általánosságban, az egész közgyűlésről általánosságban és felelőssé tegyenek tisztességes embereket azért, mert egy segédtestnek fetszett sonkát vagy zsirt hazavinni, vagy mert alkalmaztak valakit a kórházüzemenél, akivel szemben vigyázatlanok voltak már az alkalmaztatás pillanatában és akivel szemben vigyázatlanok maradtak később is, a kontrollt nem gyakorolták és visszaélés elkövetésére adtak alkalmat.

Ez az egész ügy engem a legközelebről érint. Egész életemet annak a célnak szenteltem, hogy Budapesten a kapitalista gazdálkodás karmaiból bizonyos monopolista vállalatokat kiragadjunk és azokat községi üzembe vegyük. És most, amikor nagy és kinos küzdelem után ez nagyrészen sikerült, azt szenvedjük el, hogy ezért, mert akadt itt vagy amott egy ember, aki visszaél egy üzemen, ennek ténye alapján kompromittálva legyen nemcsak az az irányzat, amelynél tisztességesebbet, becsületesebbet képzelni nem lehet és amely a városnak hasznára van? Nemcsak ez az irányzat legyen kompromittálva, hanem mindnyájan és így én, aki egy életet töltöttem el a kapitalista élet ellen való küzdelemben?! Ugy álljak a közvélemény előtt, mint aki a házi-kezeléssel panamákat akar fedezni?! Azért érint engem, ami történt, a legközvetlenebbül, mert egész életemet annak szenteltem, hogy a házi-kezelés gondolatát megvalósítsam és a polgármester uralmában szemben azért volt mindig bizonyos gyengém, mert hálás voltam iránta, hogy amit álomnak hittem akkor, midőn községi pályámon megindultam, azt ő erős kézzel megvalósította és amit mi lehetetlennek tartottunk, mindezeket az üzemeket kiragadta hatalmas vállalatok kezeiből. Csodálatos, hogy az emberek milyen feledekenyek, és Hézsér sonkái és Dénes kötszerüzetei milyen hamar felejtetik el az emberekkel a multat és milyen igazságtalanságra ragadtatják őket!

El van felejtve a kinos küzdelem, amelyet erős pénzügyi hatalmakkal szemben folytattunk és itt nekem dicsőítik azt a multat, mikor hasznok esetek nem fordultak elő! Persze a plakátmonopóliumnál minden rendben volt abban az időben. Olyan rendben, hogy midőn az Emmerling-cég megkapta a monopóliumot, mi saját plakátjai után fizettünk neki azért, mert kegyes volt elfogadni a monopóliumot. El kell-e mondani, hogy hatalmas miniszteriumi befolyásokkal szemben kellett az akkori közigazgatásnak ezt a szégyenoszlopát megdönteni. Kell-e elmondani, hogy a Wekerle-kabinetnek ténye volt, hogy futárral küldette le, nehogy elveszenek, a fontos iratokat, amelyek azt a rendelkezést tartalmazták, hogy a főváros végre megszabaduljon ettől a monopóliumtól. Itt vannak még a Wekerle-kabinet belügyminisztere, államtitkára, ők felvilágosítást nyújthatnának, hogy mikor a vásárpénztárt kiragadtuk a Kereskedelmi Bank és a Leszámitoló Bank kezeiből, minő hatalmas befolyások érvényesültek és miféle intim irások mentek föl hátunk mögött innen a városi hivatalokból is. Hatalmas erővel kellett megküzdeni, és kinos verődés után sikerült az ügyet elintézni.

A gázgyári ütközet mutatta a legjobban, hogy miféle erő kellett ahhoz, hogy mi nagy pénzügyi hatalmakkal szemben is megvalósítsuk a kommunizálás politikáját.

A közgyűlés annak idején mindent, ami hasonlított volt és jövedelmet hozhatott volna, kiadott a kezéből, bérbe. Az volt a gáncsolók szerint a magas színvonalon álló közgyűlés, amelynek emlékein, ha becsületesen gondolkozunk, csak el kell borongani és szégyenkezni. A házi-kezelés tényét nem lehet kompromittálni se egyik, sem másik bünyös ember vétké miatt, se egyik vagy másik hanyag tisztviselő kontrol-mulasztása miatt. Nekünk, mikor a házi-kezelést valósítottuk meg, a korrupció kiirtása volt célunk, mert láttuk, hogy voltak hatalmas vállalatok, amelyek a közgyűlés elköltetésére is befolyással voltak. És sajnos, a korrupció meg lesz mindaddig, míg csak az utolsó társaság is ki nem vonul a közgyűlési tereméből. Visszatérve az üzemek dolgára, arra nézve, hogy mily mértékben lehet bennünket, közgyűlési tagokat felelősségre vonni, megemlítem, hogy az üzemekre semmi befolyásunk nincs. A kormány és a tanács azon állásponton vannak, hogy az üzemek a tanács vagyönkezelési hatásköréhez tartoznak. A befolyás növelését illetőleg első ütközetünk a gázgyárnál volt. 1910-től kezdve jó ideig nem is volt gázgyári szabályzat. A többi üzem is teljesen a tanács hatáskörébe tartozik, elegendő befolyásunk nincs. A háboru megakadályozott bennünket, hogy az üzemek dolgában akcióhoz fogjunk.

A közgyűlés illetően megvédelmezése után Vá-
szonyi átadta a szót dr. Bárczy István polgármes-
ternek, ki a leleplezett panamák eddigi fejleményei
közt derűlten huzódott meg a háttérben.

Az ő nyilatkozata dióhéjban ez:

Mind a két ügyben folyamatban van a bünygyi
nyomozás és a fegyelmi vizsgálat és Dénes Aladár
vagyonára biztosítási végrehajtást rendeltek el. A
főhiba az volt, hogy a műszerüzem felügyeletére hi-
vatolt személyzet nem teljesítette kötelességét.

Buzay tanácsnok a legutóbbi időkig azt jelentette,
hogy Dénes kitűnő ember, aki legszebb eredménnyel
vezeti a vállalatot. Egyebet nem tehetünk, mint
hogy szigorúan megtoroljuk a visszaéléseket. Min-
denesetre meglepő és szomorú dolog, hogy akik az
ellenőrzéssel ott meg voltak bízva, nem vették észre
a visszaéléseket. Erről azonban ő nem tehet.

A jövő feladatául pedig azt jelölte meg, hogy
meg kell erősíteni a városi polgárságot, nem szabad
engedni, hogy az általános politikai tagoltság a városi
közönséget is széttagolja. Ki kell terjeszteni a köz-
gyűlés hatáskörét, hogy a bizottsági tagoknak
nincs ellenőrzési és kritikai joga legyen, hanem
az alkotó munkában is aktív részt vehessenek.
(Élénk helyeslés.) Részletes jelentését különben a
legközelebbi közgyűlésen fogja megtenni, október
elején.

A bizottság ezután áttért a napirendre anélkül,
hogy dr. Bódy Tivadar alpolgármester, mint a
közegészségi ügyosztály volt revizora, szükséges-
nek látta volna bármit is mondani. Igaz, hogy csak
a dolmányt porolták, de a székely is benne volt!

A bizottságban elhangzott szerény észrevételek
a fenyegető országgyűlési lecke kivédésére egyál-
talan nem voltak elégségesek.

A tiszteletteljes fejlődésnek alig kikerülhető ered-
ményei voltak azok az állapotok, amelyek a kisült
visszaéléseket lehetővé tették.

A demokrata lendület a városházát az adminis-
tráció szerény épületéből egy óriási bazárrá
fejlesztette.

Midőn a múlt évtized végén a tanács bevonult
a Központi Demokrata Körbe s ott Bárczy polgár-
mester ünnepélyesen az új magyarok járma alá
hajtotta fejét, megfogantatott az új adminisztrá-
ció. A közgyűlés szülte Bárczyt, Bárczy szülte az
új tisztikart, mely ma elfelejtette feladata telje-
sítését.

Teljesen szolidáris szellem hatotta át a közgyű-
lést és a tanácsot s ha ez helytelen dolgot művelt,
akkor is a közgyűlés intencióinak felelt meg. Jelszó
lett az üzleti életet fellendíteni, kölcsönöket vettek
fel, száz meg száz vállalkozónak adtak munkát
nemcsak, hanem a város maga is vállalkozó, nagy-
kereskedő lett, gázt, villamot árul, zöldséget, zsírt,
vaját hoz forgalomba, elektromos vasutat vezet,
fürdőket tart üzemben, kenyérgyárat, jéggyárat
létesít, részvénytársulatokat alakít s az igazgató-
sági, felügyelő-bizottsági székekbe tanácsnokokat,
sőt polgármestereket ültet, akik mellékesen a köz-
igazgatást is ellátják s midőn ezek teendőik roppant
sokfélesége mellett elvesztik a fejüket azok, akik
a városgazdaság és üzemek ily kifejlődését előidé-
zték, a közgyűlés tagjai, mossák a kezüket s azt
mondják: ezt az üzemet a közgyűlés sohase
szankcionálta, itt csak a tanács felelős s viszont a
polgármester, aki a közgyűlést ma sem szokta
összehívni, a jövőben a közgyűlés hatásköre kiter-
jesztésének a szükségességéről beszél!

Hogy azonban kitudódjék, ki vezeti voltaképpen
a fővárost, ki az, aki a vezető állások betöltését
irányítja: a polgármester-e, a kormány-e, a Vigadó-
kávéházi asztaltársaság-e, vagy a szabadkőműves
páholyok fővárosi előkelőségei: abban a polgár-
mesteri jelentésben, melyet a közgyűlés elé ter-
jesztenek, név szerint nevezék meg azt vagy azokat,
akik Hézsér Árpádot és Dénes Gy. Aladárt a főváros-
hoz beajánlották és a polgármestert alkalmaztatásukra
rúbírták!

Budapest, szeptember 26.

A néppárt értekezlete. Az országgyűlési nép-
párt holnap (szerdán) este hét órakor a képviselő-
házban értekezletet tart.

A koronaőr-választás. Mint a Budapesti
Tudósító jelenti, az egyik megüresedett korona-
őri állás betöltése végett az országgyűlés két
háza pénteken, e hónap 29-én déli tizenkét
órákor az országház kupolatermében együttes
ülést tart. Az együttes ülés napirendje a kö-
vetkező: 1. A koronaőri állásra való jelölést
tartalmazó legfelsőbb királyi leirat kihirdetése.
2. A koronaőr megválasztása. 3. Az ülés jegyző-
könyvének hitelesítése. Az országgyűlés tagjai
az ülésen polgári ruhában jelennek meg.

A tenkei mandátum. Nagyváradról jelentik: A
Telegdy József halálával megüresedett tenkei vá-
lasztókerületben a nemzeti munkapárt hivatalos
jelöltje Fráter Emil főszolgabíró, aki jelenleg fő-
hadnagy rangban katonai szolgálatban van. A vá-
lasztás október végén lesz.

Az erdélyi menekültek.

Menekültek értesítője.

Kovács Nándor Dicsőszentmártonból menekült,
nyug. tanító, jelenleg Nagylángon (Fejérmegyében)
uradalmi tanító, keresi feleségét, Mariska
leányával, Margit leányát három kis fiával, to-
vábbá Béla és Nándor fiait.

Péter Mózesné Méréfalváról keresi férjét, Péter
Bertalanné Méréfalváról keresi 13 éves József fiát,
Pásztó (Hevesmegye).

Cláh Károly székelyszenttamási (Udvarhelym.)
plebánost keresi Tóth Gáspárné tanítónő Nagy-
oroszi (Nógrádm.).

Veress Ernő káplánt Sepsiszentgyörgyről ke-
resi öccse, Veress Dezső hadpr. (38. tarackezred.
Roham v. ágyus ezd. Tp. 23.).

P. Szabó Pius tábori lelkész Piski, keresi özv.
Szabó Ágostonné Zetelakáról (Udvarhelym.).

Antal Anna Mór (Fejérm.), brassói menekült,
érdeklődik édesanyja, Baric Ferencné iránt Csik-
dánfalváról.

A hajdudorogi gör. kath. magyar egyházmegyéhez
tartozó háromszéki gör. kath. kerületi esperesi hivatali
Boér Arthur ker. esperes, sz. sz. ülnök Budape-
sten, III. ker. Szemlőhegyi-ut 46. sz. alatti lakásán
vezeti.

Gáll József rokkant katona (Besztercebánya,
rokkantügyi hivatal 13b.) kér értesítést szüleitől,
akik Gyergyóremetéről menekültek, továbbá Lackó
Albert István és Ferenc családjairól, valamint
Kiss Dénes esperes-plebánosról és Pál András köz-
ségi főbíróról.

Böjte Anna (Kissitke, Vasmege) keresi édes-
anyját, özv. Böjte Jánosné csikszenttamási mene-
kültet.

Biró Magdolna (Kissitke, Vasm.) keresi apját és
testvérét, Biró János és Gáspár csikszenttamási
menekülteket.

Zomborból jelentik: Betegh Miklós kormánybiz-
tos rendelkezése folytán Szeben vármegye alispáni
hivatalát visszarendelték Szeben vármegye terü-
letére még pedig Szászsebesre. Fabritius Lajos
alispán, Mihály Árpád és Herbert Gusztáv aljegyző-
k, továbbá Mailath Adolf irodagazgató esütörtökön
utaztak vissza új rendeltetési helyükre. Sze-
ben vármegye központi tisztikarának többi tagjai,
ugyszintén a vármegyei árvaszék és a járásokba
vissza nem rendelt járási tisztviselők egyelőre to-
vábbra is Zomborban maradnak.

Főhívás a menekült papokhoz és tanítókhoz.

Mindazok az erdély-egyházmegyei papok,
katholikus tanítók és kántortanítók, akik eddig
még az egyházmegyei hatóságnál nem jelent-
keztek, azonnal jelentsék be tartózkodásuk
helyét az egyházmegyei megbízottnál Buda-
pesten, VII., Damjanich-utca 50. (Regnum
Marianum.)

Menekült állami tisztviselők, tanárok és nyugdíjasok fizetése

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az
ebben az irányban már korábban tett intézkedései
kiegészítésül gondoskodott arról, hogy az ellen-
székes betörés következtében állomáshelyükről tá-
vozni kényszerült azok az állami és közalapítványi

tisztviselők, tanárok, tanítók és egyéb alkalmazot-
tak, továbbá az ellátásukat valamely a miniszter
kezelése alatt álló közalapból élvező nyugdíjasok,
nemkülönböztetve az államtól fizeteskiegészítést és há-
borus segélyt élvező nem állami tanerők a kincs-
tártól, illetve az állam által kezelt alapból élvezett
járandóságukat előlegképpen megkaphassák.

Évégből azok az érdekeltek, akik Budapestre
jöttek, forduljanak közvetlenül a miniszterium
illetékes ügyosztályának főnökéhez, a vidéki váro-
sokba érkezettek pedig az oda legközelebb levő
tankerületi kir. főigazgatóhoz, vagy kir. tanfel-
ügyelőhöz, vagy tanfelügyelői kirendeltség veze-
tőjéhez, aki a személyazonosságukat igazoltak ré-
szére az államkincstáról, illetve államilag kezelt
közalapból élvezett egyhavi járandóságuknak,
illetve a lakpénzt is élvező állami és közalapít-
ványi alkalmazottaknak ezenkívül az egy negyed
évi lakpénzüknék megfelelő összeget előlegképpen
az ottani helyre illetékes pénzügyigazgató útján
a legközelebbi adóhivatalnak folyósíttatja.

A menekültek nyugtáinak láttamozására, a me-
nekült mostani tartózkodási helyéhez legközelebb
eső tanfelügyelő (főigazgató) illetékes, még pedig
a tanítókra, óvónókra stb. nézve a tanfelügyelő,
a tanároknak pedig a főigazgató. Oly esetben
pedig, midőn valamely menekült tanár mostani
tartózkodási helyétől a főigazgató távolabb esik,
mint a tanfelügyelő, akkor ez utóbbi tartozik a
tanár nyugdíját is láttamozni.

Az erdélyi menekültek hadisegélye.

Az Erdélyből elmenekült családok, amelyek
eddig a családfő bevonulása folytán hadise-
gélyben részesültek, új tartózkodási helyükön
eddig még alig kapták meg a hadisegélyt, mert
a hatóságok erre vonatkozó utasítást még nem
kaptak.

Most a honvédelmi miniszter rendeletet
adott ki, amelyben kimondha, hogy a veszé-
lyeztetett vidékekről elmenekült családok az
elhelyezésre szolgáló községben fogják ezentúl a
hadisegélyt megkapni, ha elfogadható módon és
pedig: hadisegélykönyvecskével, régi tartó-
zkodási helyük előjáróságának nyilatkozatával,
vagy két hitelt érdemlő tanu jegyzőkönyvi
nyilatkozatával igazolni tudják, hogy régi tar-
tózkodási helyükön segélyt kaptak. Az új tar-
tózkodási helyeken a menekültek hadisegélyét
soronkívül kell megállapítani és kifizetni.

Az olyan menekültek részére azonban, akik
a belügyminiszter által engedélyezett közellá-
tásban (napisegélyben) részesülnek, az állam
(hadi) segély, illetőleg az ideiglenes évi segély
csak abban az esetben és csak annyiban álla-
pítható meg és fizethető ki, ha és a mennyiben
az őket megillető államsegélynek összege a bel-
ügyminiszter által engedélyezett közellátásnak
az összegét meghaladná. Ha tehát a menekült
család nagyobb összegű közellátásban részesül,
mint amilyen összegű állami segélyre (napi-
segélyre vagy ideiglenes évi segélyre) igénye
lenne, a segélyt nem lehet megállapítani és ki-
fizetni. Ha pedig a menekült család kisebb
összegű közellátásban részesül, mint amilyen
összegű állami segélyre igénye lenne, segély
címén csak a különbözet állapítható meg és fizet-
hető ki.

Jegyzők menekült kártársaikért.

A Magyar Kurir jelenti: Multkori közlésünk óta
Illésházy Endre, a Zemplénmegyei Jegyző Egylet elnöke
a gondnoksága alatt Sárospatakon levő jegyzői inter-
natus helyiségét ajánlja fel, ahol 20-25 család külön-
külön helyiségben elhelyezhető. A helyiségek butoro-
zatlanok. A református konviktusban olcsó ellátás
kapható.

Jámbor Sándor, a szabolcsvármegyei Balta község
jegyzője, egy erdélyi menekült jegyzőt családostul el-
fogad és amennyiben a családfő az irodában neki segít-
ségére lesz, részére 100 korona havi díjazást biztosít.
Gönczy László, a szabolcsvármegyei Botrágy község
jegyzője, hajlandó elfogadni akár nőtlén, akár nős me-
nekült jegyzőt, segédjegyzőt, vagy irnokot. Fizetés meg-
egyezés szerint.

Molnár István, a beregvármegyei Vári község fő-
jegyzője, menekült jegyzőt, vagy segédjegyzőt azonnal
alkalmaz. Az illető jelentkezék nála.

Kula Pál Tállya (Zemplén vármegye) község főjegyző-
je, egy menekült jegyzőt, akinek neje és egy-két
gyermek van, vagy gyermektelen és a gazdálkodás-
hoz is ért és azzal előszeretettel foglalkozik, 1917. évi
január 1-ig elfogad és részére 2 szobából álló lakást,
konyhát, tüzelőfűt és havonként 150 korona fizetést
biztosít.

Marschal József nyug. jegyző (Lakik Temesvár,
Bem-utca 12.) 1914. december 1-én Sztropkóról 1916
augusztus 30-án Nagyszébenből minden holmi nélkül
menekült. Kéri tehát a kártársakat, hogy őt és nejét
lakásra és tartásra, míg a nyugalom helyreáll, elfo-
gadni sziveskedjenek s erről őt levélben értesítsék.